

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ННІ «ІНСТИТУТ ГЕОЛОГІЇ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

з науково-педагогічної роботи
ННІ «Інституту геології»

« 26 » 08 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВИБРАНІ РОЗДІЛИ ТРУДОВОГО ПРАВА І ОСНОВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ»

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
вид дисципліни

19 Архітектура та будівництво
193 Геодезія та землеустрій
Бакалавр
Геоінформаційні системи та технології (ОК 14)
Оцінка Землі та нерухомого майна (ОК 4)
Обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладачі: кандидат юрид. наук, ас. Кузьменко Г.В.,
докт. економ. наук, проф. Бутенко Н.В.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2022

Розробники: Кузьменко Галина Валентинівна, кандидат юрид. наук, професор кафедри трудового права та права соціального забезпечення, Бутенко Наталія Василівна, доктор економ. наук, професор кафедри екологічного менеджменту та підприємництва

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри трудового права та права соціального забезпечення

(Микола ІНШИН)

(підпис)

Протокол № 1 від «29» 08 2022р.

Схвалено науково - методичною комісією НН Інституту права

Протокол № 2 від «30» серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії

(Юліанна ЦВЕТКОВА)

(підпис)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри екологічного менеджменту та підприємництва

(Галина КУПАЛОВА)

(підпис)

Протокол № 1 від «30» 08 2022р.

Схвалено науково - методичною комісією економічного факультету

Протокол від « » _____ 20 року №

Голова науково-методичної комісії (підпис)

(Аліна МАГОМЕДОВА)

« » _____ 20 року

Схвалено науково - методичною комісією НН Інституту геології

Протокол від «26» 08 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії (підпис)

(прізвище та ініціали)

«26» 08 20 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – полягає у формуванні у студентів системи знань щодо теоретичних, економічних, правових та організаційних основ підприємницької діяльності, опануванні студентами основних інститутів трудового права, компетенцій і початкових практичних навичок, потрібних для організації ведення підприємництва.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності):

- володіти знаннями, вміннями та навичками з дисциплін соціально-гуманітарного циклу, як-то: «Вступ до університетських студій» та ін.

- *знати* основні категорії та поняття, пов'язані з життєдіяльністю людини і суспільства.

- *вміти* виявляти, аналізувати навчальну та наукову інформацію, робити обґрунтовані висновки з питань професійної діяльності.

- *володіти елементарними навичками* складання письмових документів, коригування їх змісту, систематизації матеріалів, необхідних для роботи, ефективної організації власної навчальної діяльності.

3. Анотація навчальної дисципліни.

Дисципліна є органічним поєднанням юридичних і економічних знань, необхідних для формування загальних компетенцій у фахівців будь-якої галузі знань, та включає два змістові модулі:

1. Вибрані розділи трудового права формують у студента сукупність знань та навичок про: сутність трудового договору, його особливості та принципи відмінності від суміжних договорів про надання послуг, особливості укладання та розірвання трудового договору, оплату праці, дисципліну праці, дисциплінарну та матеріальну відповідальність; захист трудових прав.

2. Основи підприємницької діяльності формують у студента сукупність знань та навичок про: економічну природу підприємництва її форми та планування; інноваційне підприємництво; технології створення власної справи; державне регулювання підприємництва; комерціалізацію наукових розробок.

4. Завдання (навчальні цілі) – дисципліни «Вибрані розділи трудового права і основ підприємницької діяльності» сформувані у студентів: здатність до аналізу професійних юридичних та економічних джерел (нормативних актів, документів тощо), діяти етично та відповідально, а також реалізувати свої професійні права; систему вмінь і навичок щодо практичного застосування норм, правил і рекомендацій для підприємницької діяльності, трудових правовідносин, що забезпечить реалізацію соціально-економічних прав громадянина України.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти України (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти (сьомий рівень НРК України), галузь знань 10 «Природничі науки», спеціальність 103 «Науки про Землю»), дисципліна забезпечує набуття студентами наступних *компетентностей*:

інтегральної:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі у професійній діяльності предметної області наук про Землю або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умовами недостатності інформації.

загальних:

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і

технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК09. Здатність працювати в команді.

ЗК12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

фахових:

ФК14. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати ключові положення теорії трудового права (система трудового законодавства; суб'єкти трудового права; підстави та умови виникнення трудових правовідносин, підходи до розуміння основних категорій трудового права).	<i>лекція, семінарські заняття</i>	<i>виступи на семінарі, доповнення, доповіді, модульна контрольна робота</i>	3
1.2	Знати теоретико-методологічні основи вивчення підприємницької діяльності.			3
1.3	Знати філософські, етичні та культурні засади ведення сучасної підприємницької діяльності.			3
1.4	Знати особливості різних організаційно-правових форм і видів підприємництва.			3
1.5	Знати норми, які регламентують трудові правовідносини (порядок прийняття на роботу, переведення, звільнення працівників, дисципліна праці, оплата праці).	<i>лекція, семінарські заняття</i>	<i>виступи на семінарі, доповнення, розв'язання задач, модульна контрольна робота</i>	5
1.6	Знати основні напрями формування підприємницького капіталу та управління фінансами підприємницької діяльності.			3
1.7	Знати основні форми і методи впливу органів державної влади на розвиток підприємництва.			4
1.8	Знати суперечності та тенденції розвитку інноваційного підприємництва.			4
1.9	Знати класифікацію ключових факторів успіху у підприємницькій діяльності.			4
1.10	Знати процес прийняття управлінських рішень у підприємстві.			4
1.11	Знати шляхи партнерства підприємств та держави у вирішенні соціально-економічних проблем.			4
1.12	Знати технологію започаткування власної справи.			5
1.13	Знати особливості організації працевлаштування працівників.	<i>лекція, семінарські заняття</i>	<i>виступи на семінарі, доповнення, розв'язання задач, модульна контрольна робота</i>	5
1.14	Знати базові передумови здійснення підприємницької діяльності.			5
2.1	Вміти використовувати чинну нормативну базу для започаткування та ведення бізнесу, організації найму працівників.	<i>лекція, семінарські заняття</i>	<i>розв'язання задач, доповнення, модульна контрольна робота</i>	5

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання студентів для блоку «Вибрані розділи трудового права»:

1. Виступи на семінарі – РН 1.1, 1.5, 1.13, 2.2, 2.5 – до 6 балів
2. Доповнення (до виступів / до розв'язання задачі) – РН 1.1, 1.5, 1.13, 2.1, 2.5, 3.1 - до 4/8 балів
3. Розв'язання задач – РН 1.5, 1.13, 3.1. - до 10 балів
4. Модульна контрольна робота – РН 1.1, 1.5, 1.13, 2.1, 3.1 – до 15 балів
5. Доповідь (можлива разом із презентацією) – РН 1.1, 2.5 – до 8 балів

Оцінювання роботи студентів включає поточний контроль семестровий контроль у формі заліку. Максимальна сума балів, яку може набрати студент під час навчання – 100 балів, які умовно розподіляються 50/50 між блоком «Вибрані розділи трудового права» та «Основи підприємницької діяльності».

Семестрове оцінювання (семестровий контроль): у формі заліку

Підсумкова оцінка з освітнього компонента, підсумковою формою контролю за яким встановлено залік, визначається як сума оцінок (балів) за всіма успішно оціненими результатами навчання. Оцінки нижче мінімального порогового рівня (нижчі за 50% від максимально можливої для визначеної в програмі форми поточного контролю кількості балів) до підсумкової оцінки не додаються. Максимальна кількість балів, які можуть бути отримані студентом за освітній компонент в цілому, становить 100 балів.

Обов'язковим для отримання позитивної підсумкової оцінки (60 балів і вище та «зараховано») є написання підсумкових модульних контрольних робіт з кожного блоку. Перескладання семестрового контролю з метою покращення позитивної оцінки не допускається.

Видами поточного контролю є: виступи на семінарах, модульна контрольна робота з теоретичних питань, які висвітлюються на лекціях та вивчаються студентом на самостійній роботі, розв'язання задач, використовуючи час, запланований для самостійної роботи із доведенням рішення до аудиторії на семінарських заняттях, доповнення (до виступів і до рішень задач), доповідь.

При **поточному контролі** під час семінарських занять оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований студентом у відповіді, активність при обговоренні питань семінарського заняття, задач, систематичність роботи на заняттях, результати виконання домашніх завдань.

Викладач, який проводить семінарські заняття, виставляє у визначений термін кількість набраних з поточного контролю балів і заносить їх у відповідні документи обліку успішності студентів. У випадку відсутності студента на семінарському занятті з поважних причин (хвороба), він може відпрацювати пропущене заняття в позааудиторний час впродовж семестру (під час консультацій викладача), шляхом усного опитування. За результатами відпрацювання пропущеного заняття з поважних причин викладачем нараховуються бали. За невідпрацьовані заняття бали не нараховуються.

Форми оцінювання студентів для блоку «Основи підприємницької діяльності»:

Видами поточного контролю є: усне опитування, модульна контрольна робота з теоретичних питань, які висвітлюються на лекціях та вивчаються студентом на самостійній роботі, вирішення практичних ситуацій на семінарських заняттях, розв'язання аналітичних завдань під час самостійної роботи.

При **поточному контролі** під час семінарських занять оцінюється рівень знань студента, продемонстрований ним у відповіді на запитання викладача, активність при обговоренні попередньо висвітлених питань на лекціях та винесених на семінарські заняття, вчасність та правильність виконання домашніх завдань.

Викладач, який проводить семінарські заняття, виставляє у визначений термін кількість набраних з поточного контролю балів і заносить їх у відповідні документи обліку успішності студентів. У випадку відсутності студента на семінарському занятті з поважних причин, він може відпрацювати пропущене заняття в позааудиторний час впродовж семестру (під час консультацій

викладача), шляхом усного опитування, тестування, підготовки реферату чи іншого індивідуального завдання. За результатами відпрацювання пропущеного заняття з поважних причин викладачем нараховуються бали. *За невідпрацьовані заняття бали не нараховуються.*

- підсумкове оцінювання: у формі заліку

Залік виставляється за сумою результатів всіх форм семестрового оцінювання за умови успішного виконання завдань модульних контрольних робіт. Позитивну оцінку «зараховано» студент отримує, якщо сума позитивно оцінених результатів навчання всіх форм семестрового оцінювання (не менше 50% максимально можливої кількості балів) дорівнює або перевищує 60 балів, за умови якщо студент отримав мінімум 30 балів з кожного із зазначених вище блоків.

7.2. Організація оцінювання:

Організація оцінювання студентів для блоку «Вибрані розділи трудового права»:

1. *Модульна контрольна робота.* Проводиться у вигляді письмової відповіді на теоретичне питання та комплексну задачу з наступних тем: «Поняття, сторони та зміст трудового договору. Суб'єкти трудових правовідносин. Працевлаштування. Види трудового договору», «Припинення трудового договору», «Дисципліна праці. Відповідальність сторін трудового договору», «Контроль та нагляд за дотриманням законодавства про працю». - РН 1.1, 1.5, 1.13, 2.1, 3.1 - оцінюється від **7** до **15** балів.
2. *Виступ на семінарському занятті* проводиться у формі міні-доповіді з обраного теоретичного питання лекційного матеріалу - 1.1, 1.5, 1.13, 2.2, 2.5 - оцінюється від **3** до **6** балів.
3. *Доповнення до виступу / до розв'язання задачі* – відповідає РН 1.1, 1.5, 1.13, 2.1, 2.5, 3.1 – оцінюється від 2/4 максимум до **4/8** балів відповідно в залежності від повноти змісту і значущості доповнення. Доповнення до неправильно розв'язаної задачі оцінюється за критеріями “Розв'язання задачі”.
4. *Розв'язання задач* – кожне семінарське заняття за модельованою проблемною ситуацією, які включають завдання, опрацьовані під час самостійної роботи студента. *Виконується* письмово під час самостійної роботи студента, яка полягає у вирішенні конкретної виробничої ситуації на підставі нормативно-правових актів. *Проводяться на семінарських заняттях* у формі дискусії, імітації роботи структурних підрозділів підприємств, дій окремих керівників чи працівників, що відповідає РН 1.5, 1.13, 3.1. – оцінюється максимум **10** балів за правильне, обґрунтоване і максимально повне розв'язання задачі.
5. *Доповідь (можлива разом із презентацією)* – відповідає РН 1.1, 2.5 з обраного за бажанням теоретичного питання із моделюванням проблематики його правового регулювання і пропонуванням шляхів вирішення – оцінюється від **4** до **8** балів

Організація оцінювання студентів для блоку «Основи підприємницької діяльності»:

1. *Опитування на семінарах* – кожне семінарське заняття проводиться у вигляді усних відповідей на теоретичні питання, які охоплюють такі теми як: «Теоретико-методологічні основи вивчення підприємницької діяльності», «Основні організаційно-правові форми і види підприємницької діяльності», «Філософські, етичні та культурні засади ведення сучасної підприємницької діяльності», «Основні форми і методи впливу органів державної влади на розвиток підприємництва» - РН 1.2, РН 1.3, РН 1.4, РН 1.6, РН 1.7– оцінюється від **1** до **2** балів на кожному з чотирьох семінарських занять.
2. *Доповнення, відповіді на питання* – кожне семінарське заняття проводиться у вигляді усних дискусій та обговорень у групах студентів, що охоплюють такі теми як «Суперечності та тенденції розвитку інноваційного підприємництва», «Класифікація ключових факторів успіху у підприємницькій діяльності», «Процес прийняття управлінських рішень у підприємстві», «Шляхи партнерства підприємців та держави у вирішенні соціально-економічних проблем» – РН 1.8, РН 1.9, РН 1.10, РН 1.11– оцінюється від **1** до **2** балів по кожному з чотирьох вказаних результатів навчання.

3. *Аналітичне завдання* виконується під час самостійної роботи студента і подається на перевірку викладачу за три тижні до останнього семінарського заняття. Перевірка аналітичного завдання здійснюється протягом двох тижнів з моменту подачі студентом роботи. *Виконується* у вигляді письмового документу під час самостійної роботи студента, в якому розкриваються основні напрями впровадження інновацій у діяльності успішної компанії – РН 1.10, РН 1.12, РН 2.3, РН 3.2 – оцінюється від **8** до **12** балів.
4. *Модульна контрольна робота* — 12 тижень навчання. *Проводиться* у вигляді письмової відповіді на тести та теоретичні питання, яка охоплює такі теми як «Теоретико-методологічні основи вивчення підприємницької діяльності», «Філософські, етичні та культурні засади ведення сучасної підприємницької діяльності», «Особливості різних організаційно-правових форм і видів підприємництва», «Основні напрями формування підприємницького капіталу та управління фінансами підприємницької діяльності» - РН 1.2, РН 1.3, РН 1.4, РН 1.6. – оцінюється від **6** до **10** балів.
5. *Есе по книзі підприємця* виконується під час самостійної роботи студента і подається на перевірку викладачу за два тижні до останнього семінарського заняття. Перевірка есе здійснюється протягом тижня з моменту подачі студентом роботи. *Виконується* у вигляді письмового документу під час самостійної роботи студента в якому виділяються внутрішні і зовнішні чинники успішності діяльності підприємця – РН2.2, РН2.4, РН 3.2– оцінюється від **8** до **12** балів.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і семінарських занять

№ п/п	Назва теми*	Кількість годин			
		К	Л	С	І
Змістовий модуль 1					
1	Тема 1. Сутність і функції підприємництва				2
	Наукові підходи до визначення поняття «підприємництво»	2			2
2	Тема 2. Основні передумови здійснення підприємницької діяльності	2	2		2
	Інфраструктура підприємницького сектору				2
3	Тема 3. Філософія, етика та культура підприємництва	2			2
	Соціальна відповідальність підприємця				2
4	Тема 4. Види та організаційно-правові форми здійснення підприємницької діяльності	2	2		2
	Особливості діяльності акціонерних компаній та товариств з обмеженою відповідальністю				2
5	Тема 5. Технологія створення власної справи	2	2		2
	Поняття стартового капіталу, інвестування підприємницької діяльності				2
6	Тема 6. Планування підприємницької діяльності	2	2		2

	Поняття та складники бізнес-плану				2
7	Тема 7. Система стратегій розвитку підприємництва	2		1	2
	Модульна контрольна робота 1				
		14	8	1	26
Змістовий модуль 2					
1	Тема 1. Трудовий договір, його зміст, ознаки та відмежування від інших угод цивільно-правового характеру.	2			2
	Поняття та порядок укладення колективного договору. Локальні джерела трудового права				2
2	Тема 2. Види трудових договорів. Контракт. Правовий статус окремих категорій працівників як суб'єктів трудового права.	4	2		2
3	Тема 3. Порядок укладення та зміни трудового договору.	2			2
	Правове регулювання робочого часу та часу відпочинку.				2
4	Тема 4. Припинення трудового договору	4	2		2
	Правове регулювання нормування та оплати праці				4
5	Тема 5. Дисципліна праці та відповідальність сторін трудового договору.	2	2	1	4
	Модульна контрольна робота 2				
	Всього	14	6	1	20
	Разом	28	14	2	46

*Примітка: слід зазначити також теми, винесені на самостійне вивчення

Загальний обсяг 90 год, в тому числі:

Лекцій – **28 год**.

Семінарські заняття – **14 год**.

Консультації – **2 год**.

Самостійна робота – **46 год**.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Базилевич В.Д. Економічна теорія: Політекономія : підручник / за ред.. В.Д. Базилевича. - К.: Знання, 2012. 702 с.
2. Базилевич В.Д. Економічна теорія: Політекономія : практикум / за ред.. В.Д. Базилевича. - К.: Знання, 2010. - 494 с.
3. Бутинська Р. Я. Правовий статус учасників колективно-трудова правовідносин : монографія. Львів : Вид-во «Растр-7», 2020. 234 с.
4. Венедіктов В. С. Сучасні проблеми трудового права України : навч. посіб. для магістрів та аспірантів (напрям підготовки 081 «Право»). Харків : Право, 2018. 294 с.
5. Вавженчук С.Я. Охорона та захист трудових прав працівників: підручник / С. Я. Вавженчук. 2-ге вид.– Х. : Право, 2018. – 560 с.
6. Варналій З.С. Основи підприємництва: Навч. посіб. – 3тє вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2006. – 350 с.
7. Мазур І.І. Комерціалізація наукових розробок як фактор конкурентного розвитку підприємництва // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. - № 148. – Київ, 2013. – С. 5-8.
8. Сизоненко В.О. Сучасне підприємництво: Довідник. – К.: Знання-Прес, 2007. – 440 с.
9. Трудове право України: підручник / М.І. Іншин, В.І. Щербина. – Х.: Діса плюс, 2014. – 500 с.
10. Трудове право України: підручник / За заг. ред. М.І. Іншина, В.Л. Костюка, В.П. Мельника. Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: «МП «Лєся»», 2016. – 448 с.
11. Трудове право України: підручник (за ред. проф. О. М. Ярошенко). Харків: Вид-во 2022. – 376 с.

Додаткові:

1. Бабенко Е.В. Дотримання процедури масового вивільнення як гарантія для працівників. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. 2019. № 32. С. 87-99.
2. Бердар М.М. Фінанси підприємств: навч. посібник – К.: Центр учбов. літератури, 2010. – 352 с.
3. Волошина С.М., Соцький А.М., Щербина В.І. Трудове право України: Навчальний посібник / С.М. Волошина, А.М. Соцький, В.І. Щербина. – Чернівці: Технодрук, 2015. – 188 с.
4. Законодавство України про працю: збірн. норм. актів: у 3-х томах. Упорядник і наук. редактор В.М. Вакуленко. – К.: Істина, 1999.
5. Ковальчук В. Трудові відносини під час війни: аналіз норм надзвичайного трудового законодавства України. URL: http://fes.kiev.ua/n/cms/fileadmin/upload2/Trudovi_vidnosini_2022.pdf (дата звернення 24.08.2022)
6. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами судової практики: науково-практичне видання / Під ред.. П.Д. Пилипенка. – К.: Істина, 2010. – 464с.
7. Кодекс законів про працю України: науково-практичний коментар / [І.В. Арістова, В.В. Безусий, С.О. Бондар та ін.]; за ред. О.О.Погрібного, М.І. Іншина, І.М. Шопіної. – К.: Правоваєдність, 2008. – 456 с.
8. Кузьменко В. В. Місце і роль судової практики та правового звичаю у системі джерел трудового права України : монографія. Київ : ФОРМ Кандиба Т.П. 2021. 380 с.
9. Мазур І.І. Детінізація економіки України: теорія та практика / Монографія. К.: ВПЦ «Київський університет», 2006. – 329 с.

10. Мазур І.І. Перетворення довіри в інститут конкурентоспроможності національної економіки // Теоретичні та прикладні питання економіки. Зб. наук. праць. Вип. 22. – ВПЦ «Київський університет», 2010. – С. 25-30.
11. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю / В.Г. Ротань, І.В. Зуб, Б.С. Стичинський. – [8-е вид., доп. і перероб.]. – К.: А.С.К., 2008. – 944 с.
12. Осецький В.Л. Інвестиційно-інноваційні чинники підвищення конкурентоспроможності економіки / Теоретичні та прикладні питання економіки: Зб. наук. праць. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський ун-т», 2008. – Вип. 17. – С. 15-22.
13. Панасюк О.Т. Начатки трудового права. Лекція 1. «Елементарний курс трудового права»: індивідуальне трудове право, колективне трудове право, міжнародне трудове право: навч.-практ. посіб. / О.Т. Панасюк. – К.: Алерта, 2016. – 72 с.
14. Сіроха Д. І. Нормотворчість суб'єктів трудового права: проблеми теорії та практики : монографія. Київ : ПВГОІ «Видавництво Людмила». 2020. 394 с.
15. Трудове право України у запитаннях та відповідях: Навчально-довідковий посібник / Жернаков В.В., Гончарова Г.С., Прилипко С.М. / Під ред. В.В. Жернакова. – Х.: «Одіссей», 2010. – 280 с.
16. Трудове право України: підручник / С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко, І.П. Жигалкін, В.А. Прудников. – 5-те вид., доп. – Х.: Право, 2014. – 760 с.
17. Швець В. О. Забезпечення стабільності трудових правовідносин: теорія та практика : монографія. Харків : Панов, 2020. 3668 с.

Нормативні акти:

18. Конституція України від 28.06.1996 // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
19. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971р. із змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
20. Про практику розгляду судами трудових спорів: Постанова Пленуму ВС України від 06.11.92 № 9. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-92#Text>
21. Господарський кодекс України: чинне законодавство із змінами та доповненнями на 2 вересня 2011 року. – К.: Алерта; ЦУЛ, 2011.
22. Податковий кодекс України //Бухгалтерія №50 (933) від 13 грудня 2010. – 322 с.
23. Про колективні договори і угоди: Закон України від 01.07.93 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 36. – Ст. 361.
24. Про оплату праці: Закон України від 25.03.95 // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 17. – Ст. 121.
25. Про відпустки: Закон України від 15.11.96 // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 2. – Ст. 4.
26. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.99 // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 45. – Ст. 397.
27. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 31. – С. 145 – 160.
28. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 // Відомості Верховної Ради України. – 2013. - № 24 (14.06.2013). – Ст. 243.

Додаткові ресурси (за наявності):

Перелік Інтернет-посилань:

29. Офіційний сайт Верховної Ради України URL: <http://www.rada.gov.ua>
30. Офіційний сайт Судова влада URL: <https://court.gov.ua/>
31. Офіційний сайт Державного комітету статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.